

Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016

2016 dccc 1

RHAN 1

TROSOLWG O'R DDEDDF

Cyflwyniad i Rannau 1 a 2 ac i brif gysyniadau'r Ddeddf hon

1 Contractau meddiannaeth

(1) Mae'r Ddeddf hon (yn Rhan 2) yn darparu—

- bod y rhan fwyaf o unigolion sy'n rhentu eu cartrefi o dan denantiaeth neu o dan drwydded, a'u landlordiaid, yn gwneud contract â'i gilydd a elwir yn gontract meddiannaeth (ac yn y Ddeddf hon cyfeirir at unigolion o'r fath fel "deiliaid contract"; gweler adran 7);
- bod dau fath o gontract meddiannaeth, sef—
  - contractau diogel, a
  - contractau safonol;
- bod dau fath o gontract safonol, sef—
  - contractau safonol cyfnod penodol, a
  - contractau safonol cyfnodol,

ac mae'r ddau fath o gontract safonol yn wahanol i'w gilydd o ran eu hamrywio, eu trosglwyddo a'u terfynu.

(2) Mae pob math o gontract meddiannaeth (a phob math o gontract safonol) yn rhoi gwahanol hawliau ac yn gosod gwahanol rwymedigaethau ar ddeiliad y contract a'r landlord; mae contract diogel yn rhoi mwy o sicrwydd i ddeiliad y contract o ran meddiannaeth na chontract safonol.

Gwybodaeth Cychwyn

11 A. 1 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 257(2)**

12 A. 1 mewn grym ar 1.12.2022 gan O.S. 2022/906, **ergl. 2**

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016, Croes Bennawd: Cyflwyniad i Rannau 1 a 2 ac i brif gysyniadau'r Ddeddf hon yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 04 Ebrill 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymdangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

2 Mathau o landlord

- (1) Mae'r Ddeddf hon yn darparu (yn Rhan 2)—
- (a) ar gyfer dau fath o landlord—
- (i) landlordiaid cymunedol (sef awdurdodau lleol, landlordiaid cymdeithasol cofrestredig a mathau eraill o awdurdod), a
- (ii) landlordiaid preifat (sef unrhyw landlord heblaw am landlord cymunedol);
- (b) y caiff y ddau fath o landlord wneud, neu fabwysiadu, mathau penodol o contract meddiannaeth (er bod hyn yn ddarostyngedig i eithriadau amrywiol).
- (2) Yn gyffredinol—
- (a) contractau diogel yw contractau meddiannaeth a wneir â landlordiaid cymunedol, neu a fabwysiedir ganddynt, a
- (b) contractau safonol yw contractau a wneir â landlordiaid preifat, neu a fabwysiedir ganddynt,
- ond mae hyn yn ddarostyngedig i eithriadau amrywiol.

Gwybodaeth Cychwyn

- I3** A. 2 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 257\(2\)](#)
- I4** [A. 2](#) mewn grym ar 1.12.2022 gan [O.S. 2022/906](#), [ergl. 2](#)

3 Darpariaethau sylfaenol a darpariaethau atodol contractau meddiannaeth

- (1) Mae Rhan 2 o'r Ddeddf hon yn sefydlu'r cysyniad o "ddarpariaeth sylfaenol"; hynny yw, darpariaeth yn y Ddeddf hon (adran fel arfer) sy'n cael ei chynnwys yn awtomatig fel un o delerau pob contract meddiannaeth, neu fel un o delerau contractau meddiannaeth penodedig (ac sydd felly'n ffurfio rhan o'r contract rhwng deiliad contract a landlord).
- (2) Unwaith y mae un o ddarpariaethau sylfaenol y Ddeddf hon wedi ei chynnwys mewn contract meddiannaeth, cyfeirir ati fel "teler sylfaenol" o'r contract (gweler adran 19).
- (3) Pan fydd y contract yn cael ei greu, gall y partïon gytuno y caiff darpariaeth sylfaenol ei chynnwys yn y contract ynghyd â newidiadau (y cyfeirir atynt yn y Ddeddf hon fel "addasiadau") neu na chaiff ei chynnwys o gwbl; fodd bynnag, ni chaiff y partïon wneud y naill na'r llall o'r pethau hyn oni fydd yn gwella sefyllfa deiliad y contract, a cheir rhai darpariaethau sylfaenol y mae'n rhaid eu cynnwys heb newidiadau.
- (4) Unwaith y mae contract meddiannaeth wedi ei greu, gall y partïon amrywio ei delerau sylfaenol; ond mae rhai cyfyngiadau ar hyn.
- (5) Mae Rhan 2 o'r Ddeddf hon hefyd yn sefydlu'r cysyniad o "ddarpariaeth atodol"; hynny yw, darpariaeth a bennir mewn rheoliadau a wneir gan Weinidogion Cymru sy'n cael ei chynnwys yn awtomatig fel un o delerau pob contract meddiannaeth, neu fel un o delerau contractau meddiannaeth penodedig.
- (6) Unwaith y mae darpariaeth atodol wedi ei chynnwys mewn contract meddiannaeth, cyfeirir ati fel "teler atodol" o'r contract (gweler adran 23).
- (7) Pan fydd y contract yn cael ei greu, gall y partïon gytuno y caiff darpariaeth atodol ei chynnwys yn y contract ynghyd ag addasiadau neu na chaiff ei chynnwys o gwbl, ac

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016, Croes Bennawd: Cyflwyniad i Rannau 1 a 2 ac i brif gysyniadau'r Ddeddf hon yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 04 Ebrill 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

unwaith y mae contract meddiannaeth wedi ei greu, gall y partion amrywio ei delerau atodol; ond mae rhai cyfyngiadau ar hynny.

Gwybodaeth Cychwyn

- I5** A. 3 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 257\(2\)](#)
I6 A. 3 mewn grym ar 1.12.2022 gan [O.S. 2022/906](#), [ergl. 2](#)

4 Sut i wybod pa ddarpariaethau yn y Ddeddf hon sy'n ddarpariaethau sylfaenol

- (1) Mae pob un o ddarpariaethau'r Ddeddf hon sy'n ddarpariaeth sylfaenol—
- yn pennu ei bod yn ddarpariaeth sylfaenol, a
  - yn pennu'r contractau meddiannaeth y mae'n gymwys iddynt.
- (2) Mae Atodlen 1 yn cynnwys tair Rhan, sy'n nodi'r darpariaethau sylfaenol yn y Ddeddf hon fel a ganlyn—
- mae Rhan 1 yn nodi'r darpariaethau sylfaenol sy'n gymwys i gontractau diogel,
  - mae Rhan 2 yn nodi'r darpariaethau sylfaenol sy'n gymwys i gontractau safonol cyfnodol, ac
  - mae Rhan 3 yn nodi'r darpariaethau sylfaenol sy'n gymwys i gontractau safonol cyfnod penodol.

Gwybodaeth Cychwyn

- I7** A. 4 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 257\(2\)](#)
I8 A. 4 mewn grym ar 1.12.2022 gan [O.S. 2022/906](#), [ergl. 2](#)

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016, Croes Bennawd: Cyflwyniad i Rannau 1 a 2 ac i brif gysyniadau'r Ddeddf hon yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 04 Ebrill 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau.

[View outstanding changes](#)

Changes and effects yet to be applied to :

- specified provision(s) savings for amendments by 2018 anaw 1, s. 6, Sch. 6 by [S.I. 2019/110 reg. 5](#)

Changes and effects yet to be applied to the whole Act associated Parts and Chapters:

Whole provisions yet to be inserted into this Act (including any effects on those provisions):

- s. 20(3)(ma) inserted by [2019 anaw 2 Sch. 3 para. 4\(2\)](#)
- s. 135(2)(ia) inserted by [2019 anaw 2 Sch. 3 para. 4\(3\)](#)
- s. 186A-186C inserted by [2019 anaw 2 Sch. 3 para. 4\(1\)](#)
- s. 198A inserted by [2019 anaw 2 Sch. 3 para. 5](#)